

1. VPRAŠANJA ZA (PRED)VAJE PRI PRAVNI ZGODOVNI IN NAVODILA ZA DELO

(za teden med 2.10. in 6.10. 2023)

PRELIMINARNO: oglejte si 50-minutni film »Imeti svoj glas« o zgodovini PF, posnet pred dvema letoma ob njeni stoletnici na povezavi <https://www.rtvsllo.si/4d/arhiv/174681011?s=tv>.

(režiser prof. Miran Zupanič, AGRFT, scenaristka K. Škrubej ob pomoči raziskovalne skupine študentk in študentov PF) in posnetek Slavnostne akademije <https://www.youtube.com/watch?v=20cKRYhanXo> ter pripravite za uvodne vaje komentar o tem, o čemer ste iz filma in prireditve izvedeli kaj povsem novega in morda glede na dosedanje znanje presenetljivega, ali pa o čemer bi znali sami kaj še dodati.

O METODI DELA:

Vaje v prvem tednu predavanj so namenjene uvodnemu spoznavanju z načinom dela. Prvi seznam vprašanj spodaj vsebuje zato samo dve vprašanji. **Njun poseben namen je, da se študent/ka sooči s primerom razširjenih poljudnih predpostavk o razvoju prava, ki so presplošne ali celo povsem napačne**, vpete pa so bile v dosedanje vsebine osnovno- in srednješolskega izobraževanja.

Običajni sezname bodo zajemali po dve snovi hkrati, za vsako snov pa bo tudi do petnajst sicer krajših vprašanj. **Sprotno tedensko delo, tj. odgovarjanje na vprašanja s pomočjo obeh obveznih učbenikov, je nujno. Zakaj?**

Vprašanja prihodnjih vaj bodo vodile študenta skozi snov kolikor se da **sistematično**. Osvajanje snovi po predvidenih korakih pa je možno samo, če študent **odgovore vsaj poskuša oblikovati sam**. Zakaj?

IZJEMA ZA 8. SKUPINO ZA VAJE ZA PRVI TEDEN: Vaje za to skupino v ponedeljek, 2. 10. ob 16h zaradi sprejema za bruce, sicer odpadejo, vendar **ste vsi študentje, ki boste v to skupino v pričetku tedna razporejeni, izjemoma povabljeni k udeležbi k eni od dveh srednjih skupin**, bodisi ob 12.15 ali ob 14.15 (sredini skupini imata edini vaje v veliki predavalnici, kjer je prostora dovolj)

O NAMENU VAJ:

Spoznavanje s fenomenom prava v preteklosti do danes terja glede na srednješolsko snov velike miselne preskoke in nenehno spopadanje z današnjimi preveč posplošenimi samoumevnimi predstavami o pravu in družbi (ter državi).

Ta nova spoznanja pa lahko študentje, ki k snovi pravne zgodovine pristopijo s premislekom, s pridom uporabijo tudi pri kompleksnejšem dojetju prava v okviru Evropske unije kot nadnacionalne tvorbe (pravni pluralizem; vzporednost pravnih »sistemov«, dihotomija centralno-lokalno/partikularno ipd.) in še posebej primerjalnopravno. Tega se prekopirati od drugih (tj. z branjem odgovorov na vprašanja drugih) ali se naučiti na pamet preprosto ne da. Še manj pa se da na tak način pristopiti k resnemu študiju, ki v prvi vrsti od študirajočega zahteva, da si zna vprašanja na snov zastaviti (tudi) sam. Prav v večino tega se bomo skupaj uvajali na prvem srečanju.

VPRAŠANJI, S POMOČJO KATERIH SE BOMO UVEDLI V RAZMIŠLJANJE O(B) SNOVI:

1. Odprite knjigo *Pravo v zgodovini*, poiščite 8. poglavje in v njem odlomek 1 (iz *Kapitularja za Sase, Capitulare Saxonicum*). Preberite ga. Ne da bi prebrali komentar (ki bo predmet naše snovi šele čez slab mesec), ugotovite, ali se predstave in pričakovanja o pravu frankovskega vladarja, kot jih lahko razberete iz odlomka, v čemerkoli razlikujejo z vašimi predstavami, kaj pravo je. Ali vas kaj preseneti? Oblikujte na odlomek vprašanja, za katera mislite, da bi vas morala pripeljati do pravih odgovorov.

2. Odprite knjigo *Pravo v zgodovini*, poiščite 14. poglavje in v njem odlomek 5. Preberite ga in sledite istemu postopku kot v prejšnjem primeru, tj. ne da bi prebrali komentar, ugotovite, ali se predstave in pričakovanja o pravu bavarskega plemstva, ki je deželnemu knezu poslalo pritožbo (*gravamino*), v čemerkoli razlikujejo z vašimi. Spet oblikujte na odlomek vprašanja, za katera mislite, da bi vas morala pripeljati do pravih odgovorov.